

In en Om

het Humanistisch Verbond

Mededelingen voor de leden / no. 8

Even terugkijken

Het Verbond is nog te jong om veel tijd te besteden aan bespiegelingen over „hoe het vroeger was”. Voor wie er dagelijks mee te maken heeft en dat zijn dan bestuurders en enkele functionarissen verandert er niet zo veel. Men doet wat men vindt dat er gedaan moet worden, af en toe waagt men zich eens aan iets nieuws en als het slaagt is het al gauw gewoon en denkt niemand meer er aan, dat het er vroeger niet is geweest. En als het mislukt vergeten we het meestal, of bergen de verkregen ervaringen ergens diep weg, zonder dat we er zelf erg in hebben. Te zijner tijd duikt het dan wel weer op en doen we ons voordeel ermee.

Wie lid is en van het Verbond niet veel meer merkt, dan dat hij wel eens een krantje in zijn bus krijgt of een enkele keer naar een bijeenkomst gaat, ziet helemaal weinig veranderen. Als hij een scherpe opmerker is en een goed krantenlezer, zal hij wellicht constateren, dat er in de pers de laatste tijd heel wat meer over het Verbond geschreven wordt dan enkele jaren geleden. Het zal hem misschien opvallen, dat de naam „Humanistisch Verbond” voor velen geen onbekende klank meer heeft, en als het zo in een gesprek eens te pas komt ontdekken, dat er nog al wat mensen zijn die b.v. naar de radio op zondagmorgen luisteren.

We voelen er geen enkele behoefte aan, nu eens breed te gaan uitmeten, wat er in die bijna zestien jaar, dat het Verbond bestaat, wel allemaal is gewijzigd. Er gebeurt zoveel, in ons gezin, om ons heen, in de wereld, dat daarbij de toeneemende invloed van het georganiseerde humanisme niet iets is, waaraan onze leden de hele dag denken. Het is al mooi, als ze eens de moeite nemen naar iemand te gaan luisteren, die ze dat, al of niet met duidelijke feiten, aantoon.

Hoewel we er in dit blaadje naar streven alles te vermelden, wat er in en om het H.V. plaats vindt, welke plannen er zijn en wat daarvan is verwezenlijkt, zal het slechts weinig lezers interesseren, wat daaraan is voorafgegaan. Dat is ook niet nodig, de mensen die het hebben uitgedacht zijn al blij als er nota van wordt genomen en hier en daar iemand gevonden wordt, die aan de uitvoering van die plannen wil meewerken.

Toch zijn er wel van die momenten, dat we even ophouden met ploeteren, onze rug strekken, en om ons heen kijken naar wat we gewrocht hebben. Dat is bij geestelijke zaken altijd een moeilijk geval, je kunt er niet veel van zien, je kunt hoogstens met wat cijfers komen aandrazen of met opgedane ervaringen en indrukken. Maar dat neemt niet weg, dat je kunt wijzen op dingen of instellingen, die er eerst niet waren en nu wel, op mensen die met iets bezig zijn, wat ze vroeger niet deden en daar plezier in hebben gekregen of omdat ze inzien dat het nodig is.

We hebben in februari van dit jaar ons vijftienjarig bestaan herdacht. Niet groots, maar meer in eigen kring, op 8 plaatsen, waar dan toch maar zo'n 4000 leden bij geweest zijn. Er was een extra-nummer van ons blad Mens en Wereld, en daarin is nog eens uitvoerig uit de doeken gedaan, wat er in die 15 jaar allemaal is gedaan en veranderd. Veranderd ook in de

erkenning en waardering. Dat in die krant ook enkele christenen hun visie op het Verbond hebben gegeven, is al een feit van uitzonderlijke betekenis.

Op ons congres in april heeft voorzitter Van Praag nog eens duidelijk onze huidige situatie beschreven. Hij heeft dat gedaan op de van hem bekende manier, zonder pathos, zonder overdrijving, maar ook zonder onderschatting, nuchter, doch ook met een visie op de toekomst. Onze eigenlijke taak moet nog beginnen, we hebben door het Verbond de handen gekregen om die te verrichten. Maar bij alle vermijding van overschatting kan toch worden geconstateerd, dat er in die achter ons liggende jaren iets is opgebouwd, dat in het leven van duizenden in en buiten het H.V. wat heeft veranderd, er richting aan heeft gegeven. Als we alleen maar denken aan het steeds omvangrijker wordende apparaat van de geestelijke verzorging, zal niemand daarvan de invloed kunnen ontkennen.

De oprichting van de correspondentiekring voor huwelijkscontacten is daarbij een nieuw gebied, waarvan op dit ogenblik nog niet kan worden gezegd of de resultaten aan de verwachtingen zullen beantwoorden. Maar dat er behoefte aan bestaat, is nu al geen vraag meer, al brengt de aard van dit werk mee, dat men er naar buiten weinig van zal merken. Wat hier echter aan voorbereiding en uitvoering vastzit, daarvan weten alleen de direct betrokkenen, die dit karwei naast hun andere werkzaamheden er bij hebben moeten nemen.

Het zou wel aardig zijn een heel lijstje te publiceren van allerlei gebeurtenissen en activiteiten, die in het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden of waarvoor plannen zijn ontwikkeld. Maar dat behoort in het jaarverslag thuis en t.z.t. zullen we daarvan wel een overzicht geven. Er zijn echter twee dingen, die we nog even willen memoreren omdat ze naar onze mening voor de verdere groei van ons werk van meer dan gewone betekenis zijn. Dat is in eerste plaats de verheugende ontwikkeling van de Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme, die dit jaar met zeer goede resultaten uit de bus komt. Zoals u weet, worden de op deze wijze verkregen middelen uitsluitend gebruikt voor de kosten van de geestelijke verzorging. Maar dit zijn geen vaste kosten, integendeel. Dat heeft weinig te maken met stijging van lonen etc. want het allergrootste deel van het werk wordt door vrijwilligers in hun vrije tijd gedaan. Al werkende komt men echter tot de ontdekking dat er nog een enorm terrein braak ligt en dat bovendien de snelle veranderingen op sociaal en geestelijk gebied voortdurend aandacht eisen. Het zou b.v. dringend noodzakelijk zijn, dat er een beroepskracht werd aangesteld voor de nieuwe woongebieden in IJ- en Maasmond, zoals de kerken dat doen. Maar daarvoor moeten we eerst de middelen hebben.

Een tweede zaak van meer dan gewone betekenis vinden we de oprichting van de groep der sympathisanten. In de kringen van het hoofdbestuur heeft al jarenlang de gedachte geleefd, dat er een vorm gevonden zou moeten worden mensen die menen dat ze humanist zijn en ook wel

De jaarwisseling stelt het Centraal Bureau steeds voor het probleem om de binnengekomen betalingen snel en goed te verwerken. U kunt ons daarbij helpen door onderstaande punten in acht te nemen:

1. Uw contributie over 1962 op tijd te voldoen. Indien u lid bent van een gemeenschap, dan dient u te betalen aan de penningmeester van uw gemeenschap. Als algemeen lid dient u uw contributie te voldoen op postrekening 30.49.60 t.n.v. het Humanistisch Verbond - Utrecht.
2. Dit geldt evenzeer voor de abonnementsgelden 1962, die wij gaarne, ter vermijding van incassokosten, zo spoedig mogelijk ontvangen. Voor Mens en Wereld maakt u gebruik van postrekening 30.49.60 t.n.v. Humanistisch Verbond - Utrecht. Abonnementsgeld f 5,- per jaar voor leden van het Verbond, die tevens lid van een van onze gemeenschappen zijn. Algemene leden ontvangen Mens en Wereld gratis. Voor Het Woord van de Week is het abonnementsgeld f 4,- per jaar. Uw jaarlijkse bijdrage voor de Luisterkring is daarin begrepen. Niet-leden van de Luisterkring betalen eveneens f 4,- abonnementsgeld. Giro 58 t.n.v. Humanistische Luisterkring - Utrecht.
3. Wilt u op het girostrookje duidelijk aangeven waarvoor de betaling is bedoeld, dus M. en W. 1962 - of W.v.d.W. 1962 - of contr. 1962 - enz. en bij gebruikmaking van stortingsformulieren uw naam, voorletters en adres duidelijk vermelden?
4. Indien u voor het W.v.d.W. een bewaarpapje wenst te ontvangen, dan zien wij uw bestelling graag vroegtijdig tegemoet. Dit bij voorkeur niet per brief, doch door bestelling per giro (f 1,95). Voor uw medewerking bij voorbaat hartelijk dank.

Centraal Bureau

belangstelling en sympathie voor het Verbond hebben, in de gelegenheid te stellen, dat op de een of andere manier te laten blijken. Er bestaat, ondanks het maximum aan voorlichting, welke we onder de huidige omstandigheden kunnen opbrengen, toch nog veel onkunde over onze bedoelingen, over onze organisatie, over onze werkwijze. De goede hoop bestaat, dat, door iemand uit te nodigen sympathisant te worden, en daardoor een, zij het dan voorlopig vrij losse, binding tot stand te brengen, die onbekendheid minder zal worden en misverstanden uit de weg geruimd. En de reacties die na de start van deze actie zijn ontvangen doen vermoeden, dat we hiermee een goede greep hebben gedaan.

We zouden deze beschouwing dienen te besluiten met een beroep op alle leden om, voorzover ze dat nog niet doen, mee te helpen om onze plannen te verwezenlijken en een stuk van het werk voor hun rekening te nemen. We doen dat niet, omdat we niet geloven in het nut van dergelijke vage oproepen. Liever willen we aanhalen wat een lid in één van onze gemeenschapsblaadjes schreef: „ik wil best wat doen, maar dan moet het me gevraagd worden en me precies verteld wat ik moet doen”. Dat is dan de taak van onze bestuurders, want die weten wat er moet gebeuren. Maar om toch nog een kleine aanwijzing te geven, als u de twee kaarten voor het sympathisantschap nog niet hebt doorgezonden, doe het dan nog voor het jaar om is.

Prettige feestdagen en het allerbeste voor het nieuwe jaar!

Th. P.

Waarom leden bedanken

Enkele maanden geleden is er onder hen, die in 1959 voor het lidmaatschap van het Verbond hebben bedankt, een enquête gehouden, om eens te weten te komen, wat hiervan de redenen zijn geweest. Hoewel slechts een deel van deze mensen de hen toegezonden vragenlijst heeft ingevuld en teruggezonden, en aan de antwoorden dus geen algemene geldigheid kan worden toegekend, zijn er toch wel enkele conclusies uit te trekken.

Opmerkelijk is b.v. de beantwoording van de vraag geweest, hoe of men lid is geworden. Bij de meerderheid bleek dit te zijn door beïnvloeding van familie en vrienden, door het luisteren naar de radio en door het lezen van lectuur. Interessant is ook het antwoord op de vraag, waarom men lid is geworden. Het grootste deel noemde hierbij behoefte aan contact, een iets kleiner deel om zijn kennis van het humanisme te vergroten, terwijl een bijna evengroot percentage van mening was, dat humanisten georganiseerd behoorden te zijn. De steun aan het praktische werk en de strijd tegen de discriminatie was ook van belang.

Behoeft aan contact stond aan de top en het is dus begrijpelijk, dat waar dit onvoldoende verwerkt werd, men dit een reden acht om te bedanken. Zeker bij de helft was dit dan ook het geval, men was teleurgesteld, omdat er te weinig

aandacht in de gemeenschappen aan de leden werd besteed. Slechts een gering deel bedankte om financiële redenen, in tegenstelling tot de nog al eens verkondigde mening hierover.

Wat opvalt is ook het feit, dat velen best wat voor het Verbond hadden willen doen, maar dat het hen nooit is gevraagd. Zij, die om meer principiële redenen het H.V. weer hebben verlaten, geven daarvoor de meest uiteenlopende motieven op. Voor sommigen is het té rationeel, voor anderen té religieus, enkelen vonden het té anti-kerkelijk, maar daartegenover een ongeveer gelijk aantal té weinig anti-kerkelijk.

In de eerste plaats zijn deze gegevens natuurlijk van belang voor het kader, het hoofdbestuur en de gemeenschapsbesturen. Van hen moet het streven uitgaan, meer aandacht aan de leden persoonlijk te besteden, of ze in staat te stellen ook eens iets te doen. Maar aan de andere kant zou het misschien geen kwaad kunnen, als velen, die zich nu min of meer teleurgesteld voelen in hun verwachtingen, ook zelf eens de eerste stap deden en niet bleven wachten, tot een bestuurder, die ook maar een mens is met één lichaam en beperkte vrije tijd, op komt dagen. Hoe meer leden actief meedoen, des te gemakkelijker zal het zijn, om het Verbond te laten groeien en te werken.

Het hoofdbestuur besprak...

in zijn vergadering van 28 oktober allereerst de ingekomen mededelingen, waarbij de stand van het ledental aanleiding gaf tot uitvoerige beschouwingen. Besloten werd, de topraadslieden Pols en Schonk in het vervolg uit te nodigen de H.B.-vergaderingen bij te wonen. Verslag werd uitgebracht van de eerste regionale conferentie met vertegenwoordigers van gemeenschappen uit de gewesten Drente, Friesland en Groningen. Hoewel de deelname groter had kunnen zijn, waren de besprekingen zeer geslaagd en zullen zij ongetwijfeld een verhoogde activiteit tot gevolg hebben.

Inzake de affaire-Preston Cobb kon worden medegedeeld, dat onze zusterorganisatie, de American Ethical Union, antwoord had gezonden op de beide brieven, die van wege het Verbond waren verstuurd. Uit dit antwoord bleek, dat deze kwestie niet alleen de volle aandacht had, maar werd ook een opsomming gegeven van de activiteiten van de zijde van de A.E.U.

Een verslag van werkzaamheden van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden werd voor kennisgeving aangenomen, nadat de voorzitter geconstateerd had, dat de plannen zich zeer moeizaam ontwikkelen. De oorzaak hiervan is veelal te vinden bij wanbegrip t.a.v. deze taak bij de besturen van de gemeenschappen en bij die van de plaatselijke afdelingen van Humanitas. De aanstelling van een bezoldigd directeur van deze stichting is een zaak van uiterste urgentie.

Het hoofdbestuur hechtte zijn goedkeuring aan de benoeming tot plaatselijk geestelijk raadsman van de heer J. Singer te Wijdenes voor de ge-

meenschap Hoorn. Vervolgens vond een uitvoerige bespreking plaats van een verslag, waarin de resultaten verwerkt waren van een enquête onder hen, die in 1959 voor het lidmaatschap van het Verbond bedankt hebben. De conclusies van dit onderzoek wijzen erop, dat het vooral het gebrek aan contact is, dat vele mensen teleurstelt.

In zijn vergadering van 25 november besteedde het H.B. veel aandacht aan de notulen van de gehouden bijeenkomst met de Raad van Advies op 27 oktober. Uit de daar plaats gevonden discussies is wel gebleken, dat het aantrekken van intellectuelen tot het Verbond geen eenvoudige zaak is. In tegenstelling tot de bewering, dat verhoudingsgewijze er meer academici lid zijn dan „gewone” mensen, blijkt dit in de praktijk niet het geval te zijn.

Nadat besloten was goedkeuring te verlenen aan de benoeming van de heer S. S. A. Samama tot plaatselijk geestelijk raadsman te Laren, besprak het H.B. het ontwerp voor de Nieuwjaarsbrief, welke bespreking aanleiding gaf tot uitvoerige beschouwingen over de huidige wereldsituatie en de invloed van het humanisme. In deze beschouwingen werd ook het derde congres van de Internationale betrokken, dat begin augustus 1962 zal plaats vinden. De eerste openbare aankondiging van dit congres bevond zich bij de stukken.

De voorzitter kon verder mededelen, dat de eerste aanmeldingen van sympathisanten al waren ontvangen, hoewel pas enkele dagen daarvoor met de actie begonnen was. Dit geeft hoop voor de toekomst.

Humanistische Stichting Socrates

In een circulaire aan de contribuanten van deze Stichting wordt medegedeeld, dat met ingang van 1 januari 1962 de bijdrage van f 2,50 per jaar verhoogd is tot f 4,-. Als men nu weet, dat die bijdrage nooit is verhoogd, ondanks de kostenstijging en dat contribuanten allerlei voordelen genieten, zoals zeer belangrijke reducties op de deelnemersprijs aan de landdagen en op de abonnementsprijs van het tijdschrift Reken-schap, lijkt ons die verhoging volledig verantwoord.

Men wordt verzocht er bij de eerstvolgende giro-overschrijving op gironummer 58.22.93 ten name van de Humanistische Stichting „Socrates” te Utrecht rekening mee te houden.

Humanisme en vakbeweging

Evenals dit enkele jaren geleden het geval is geweest, heeft het Verbond in samenwerking met de moderne vakbeweging een drietal conferenties georganiseerd met kader van verschillende vakbonden. De eerste van dit drietal, een bijeenkomst van drie dagen op De Ark met inleidingen over levensovertuiging en vakbeweging door de heer H. van Es, Dordrecht en humanisme en sociale zekerheid door ons H.B.-lid mevrouw Mr. Singer-Dekker kan geslaagd genoemd worden.

Ongetwijfeld kunnen dergelijke conferenties ertoe bijdragen, dat ook in kringen van de vakbeweging er een wat duidelijker beeld ontstaat over het moderne humanisme en het Verbond. Nu is het ook weer niet zo, dat men er niets van zou weten, maar het is begrijpelijk, dat voor de specialisten, die de vakverenigingsbestuurders langzamerhand zijn geworden, het niet meer mogelijk is, op de hoogte te blijven van ontwikkelingen, die zich voor een deel buiten hun gebied afspelen. Waarbij dan nog komt, dat men van buitenaf dikwijls op een manier tegen het H.V. zit aan te kijken, waarvan het ook voor de insider goed is er kennis van te nemen.

Zodat we kunnen concluderen, dat deze besprekingen voor beide partijen van groot nut kunnen zijn, en het zeker aanbeveling verdient er mee door te gaan.

Conferentie op de Ark

Eén der deelnemers schrijft, dat het niet alleen van 30 oktober tot 1 november erg mooi weer is geweest, maar dat deze proef ook uitstekend is geslaagd.

De 28 deelnemers met inbegrip van de inleiders Drs. J. H. P. Colpa en Dr. V. W. D. Schenk en de leider Drs. W. van Dooren hebben aan deze dagen veel vreugde beleefd. Het onderwerp „Humanisme-Humaniora-Wetenschap” leverde heel wat stof tot bespreking, overdenking en verwerking. De conferentie eindigde in een vreedzaam duel tussen de beide sprekers, dat op zeer hoog peil stond. Dit slot was ongetwijfeld het hoogtepunt van de conferentie, die voor herhaling vatbaar is. Hoewel het aantal deelnemers groter had kunnen zijn, prettig was de ervaring, dat ook hier weer een aantal actieve belangstellenden aanwezig was, die nog niet eerder een conferentie of zomerschool meemaakten. Al met al een geslaagde bijeenkomst op de vernieuwde Ark.

Nieuwe raadslieden

Op voordracht van de Centrale Commissie Geestelijke Verzorging (C.C.G.V.) zijn door het hoofdbestuur twee nieuwe plaatselijke geestelijke raadslieden benoemd en wel de heren J. Singer te Wijdenes voor de gemeenschap Hoorn en S. S. A. Samama te Laren voor de gemeenschap Laren/Blaricum.

Abonneert u op „Het Woord van de Week” het orgaan van de „Humanistische Luisterkring”.

Het abonnementsgeld bedraagt f 4,— per jaar.

Administratie Oudegracht 152, Utrecht, Postgiro 58.

De actie van het thuisfront

Zoals bekend heeft het Humanistisch Thuisfront op 21 september een actie ondernomen om de behoefte aan geestelijke verzorging voor buitenkerkelijke militairen aan te tonen. Men werd daartoe door de minister van defensie uitgedaagd, omdat deze in de Kamer verklaarde, dat hem van het bestaan van een dergelijke behoefte niets was gebleken, maar dat hij bereid was, zijn oordeel te herzien als hem het tegendeel kon worden aangetoond.

Nu is dat zogenaamde behoefte-element altijd een moeilijk ding. Niemand heeft behoefte aan iets waar hij nog nooit van gehoord heeft en zolang in het leger geen gelegenheid bestaat om te laten zien wat geestelijke verzorging door humanisten inhoudt zal het ook makkelijk zijn te beweren, dat deze verzorging overbodig en zelfs ongewenst is.

Het Thuisfront heeft de uitdaging van de minister aangenomen, zij het met heel wat aarzeling, niet omdat het zelf niet van de noodzaak overtuigd was, maar wegens de zeer hoge kosten die aan een dergelijk, zelfs beperkt, onderzoek verbonden zijn. Als men het goed had willen doen, dan zou men zich tot honderdduizenden hebben moeten wenden. Nu heeft men zich bepaald tot een uitgebreide steekproef op grond van adressenmateriaal, dat ter beschikking stond en dat grotendeels daarvoor niet geschikt was.

Het onderzoek is geheel schriftelijk verricht, mondelinge propaganda is vrijwel achterwege gebleven.

Onze sympathisanten

We hebben in het vorige nummer van dit blad aandacht gevraagd voor een nieuwe vorm van binding aan het Verbond. Omdat er vele buitenkerkelijken rondlopen, die zich wel humanist voelen, maar er om verschillende redenen nog niet toe konden komen, om lid te worden, is de mogelijkheid geopend om *sympathisant* te worden. Dat kost een tientje per jaar, men krijgt regelmatig lectuur toegezonden, en na een jaar regelmatig lezingen toegezonden, deze sym-
pathie om te zetten in een gewoon lidmaatschap.

Alle leden hebben inmiddels een circulaire van het hoofdbestuur ontvangen, met twee kaarten erbij, die ze aan bekende kunnen toezenden. Ook aan alle abonnees op „Het Woord van de Week”, voorzover geen lid en aan de leden van de Luisterkring is een dergelijke kaart gestuurd. Het is nog veel te vroeg om nu al te zeggen, of we met deze nieuwe vorm van binding succes zullen hebben. Maar op dit ogenblik komen de

Wat zijn nu de voorlopige resultaten? Tot en met 22 november leverde de actie 5437 ingevulde kaarten op. Deze kwamen van de volgende groepen:

in dienst zijnde militairen (waarvan 1185 minderjarig en 818 meerderjarig)	2003
militairen, die na 1957 de dienst verlaten hebben, maar nog op moeten komen voor herhalingsoefeningen	1526
meerderjarige a.s. militairen	614
minderjarige a.s. militairen	1294
Totaal	5437

Op grond van dit voorlopige resultaat heeft het Thuisfront aan de minister meegedeeld, dat naar zijn mening bovengenoemde cijfers duidelijk de behoefte aan humanistische geestelijke verzorging voor militairen hebben aangetoond en verzocht de maatregelen te willen nemen om deze verzorging mogelijk te maken. Wij nemen aan, dat het resultaat van dit verzoek bij het verschijnen van dit blad al wel bekend zal zijn, want de behandeling van de begroting van defensie begint direct na Sinterklaas. Wat zal het worden, koek of gard? En dan niet voor het Thuisfront maar voor de minister. ¹⁾

¹⁾ De minister heeft inmiddels verklaard, dat hij overtuigd is van de behoefte.

aanmeldingen toch al met tientallen tegelijk bij het Centraal Bureau binnen, zodat we al over de 500 heen zijn. Dat is nadat deze actie pas ruim twee weken geleden is begonnen, een opmerkelijk succes.

We wagen ons beslist niet aan voorspellingen, maar hebben zo het gevoel, dat we hiermee een goede greep hebben gedaan. Want dit is geen bliksem-actie, maar iets wat doorgaat. Wanneer alle leden eraan meewerken, en dat betekent, dat ze slechts de kaart aan een bekende behoeven te zenden en hem of haar eventueel nog eens moeten opbellen, moet er veel te bereiken zijn. Elke gemeenschap kent zo zijn belangstellenden, die al lang hebben gearzeld, maar die veel minder bezwaar zullen hebben om als sympathisant toe te treden. Laat men in wijde kring hiervan gebruik maken. En als u geen kaarten meer heeft, even een briefje aan het Centraal Bureau en u wordt op uw wenken bediend.

Hardnekkig misverstand

Er zijn nog altijd leden, die Mens en Wereld en In en Om verwarren, of liever, die, als ze het niet eens zijn met een stukje, dat ze in het laatste blad hebben gelezen, daar de redactie van het eerste mee te lijf gaan. Nu komt dat altijd wel weer op zijn pootjes terecht, maar we willen voor we op zijn pootjes terecht, dat zij, die geen lid zijn de algemene leden, dat zij, die geen lid zijn van een gemeenschap, omdat er in de plaats waar zij wonen geen gemeenschap bestaat. Omdat het Hoofdbestuur van mening is, dat ze dan toch al veel te kort komen en vrijwel geen binding met het Verbond hebben behalve dat ze hun contributie betalen, krijgen zij Mens en Wereld gratis.

In en Om echter is het mededelingenblad voor alle leden. Het verschijnt 8 keer per jaar, meestal om de zes weken en bevat uitsluitend mededelingen, dus geen artikelen, die in Mens en Wereld thuishoren. Elk lid van het H.V. krijgt het toegezonden. Maar, en dat veroorzaakt nog al eens misverstand, het wordt om technische redenen ingelegd in Mens en Wereld voor de abonnee's op dat blad. En aangezien het op dezelfde manier wordt opgemaakt, bij dezelfde drukker gedrukt en gelijktijdig bij de lezers van Mens en Wereld bezorgd, heeft het de schijn, dat het ook een soort bijblad er van is. Dat is echter niet het geval, beide bladen hebben een eigen redacteur en bevatten volstrekt andere zaken.

Men mag overigens rustig blijven doorgaan met de redactie van Mens en Wereld de schuld te geven van de tekortkomingen van de samensteller van In en Om (het omgekeerde komt nooit voor), als men maar leest wat er in beide bladen wordt geschreven. Daar gaat het ons tenslotte om.

Regionale conferenties van bestuurders

Wie het congres heeft bijgewoond, zal zich herinneren dat er toen op aangedrongen is, dat vertegenwoordigers van de gemeenschapsbesturen ook deel zouden kunnen nemen aan de halfjaarlijkse Topkaderconferenties in De Ark, waar dan het D.B. met de voorzitters en secretarissen van de gewesten bijeen komt. Het hoofdbestuur heeft toen toegezegd, daarmee een proef te willen nemen.

Dat experiment is inmiddels achter de rug. Op 8 en 9 oktober waren er de bestuurders van de gemeenschappen en gewesten uit Drente, Friesland en Groningen, en op 4 en 5 november die uit Noord-Holland, Zuid-Holland-Noord en Zuid. De belangstelling was de tweede keer groter dan bij de eerste bijeenkomst. Dat lag gedeeltelijk aan het grotere aantal gemeenschappen, maar ook omdat men in het Noorden er niet zo veel behoefte aan had. Zoiets moet natuurlijk ook groeien.

Onderwerpen van gesprek en uitvoerige discussie waren in beide gevallen resp.: De taak van het gewest; de plaats van het H.V. in de opbouw van de samenleving en als derde: doorbraak en ledenwerving.

Volgend jaar komen andere gewesten aan de beurt en dan zal moeten blijken, of de meerdere kosten en moeite verantwoord zijn.

Rekenschap

Het driemaandelijkse tijdschrift Rekenschap voor wetenschap en cultuur, dat door de Stichting Socrates wordt uitgegeven, verheugt zich in een stijgend aantal abonnees. Toch is het ook in de kringen van de Verbondsleden nog onvoldoende bekend en men zal er daarom goed aan doen eens een proefnummer aan te vragen bij de administratie, Oudegracht 152 te Utrecht. De abonnementsprijs bedraagt f 7,50 per jaar, voor donateurs en contribuanten van de Stichting en voor studenten f 6,-. Als u soms eens tobt over een cadeautje voor uw jarige studerende spruit is dit misschien een tip.

Kalender 1962

Traditiegetrouw is ook voor 1962 de bekende H.V.-kalender verschenen. De prijs is onveranderd f 2,50 en hij is verkrijgbaar bij de gemeenschappen of bij het Centraal Bureau, Oudegracht 152 te Utrecht.

We achten ons ontheven van de plicht er op aan te dringen een exemplaar aan te schaffen. Kalenders in alle soorten en afmetingen, mooie en lelijke, worden gratis aangeboden of zijn overal te koop. Wie er beslist een van het H.V. wil hebben, doet dat omdat hij of zij daarmee een gewoonte van jaren trouw blijft. Maar u mag voor deze keer best eens weten, dat deze kalender ook aan de gedetineerden in de gevangenissen, die contact hebben met één onzer raadslieden, ter hand wordt gesteld en dat dit alleen mogelijk is, als daarnaast de leden de betalende afnemers blijven. U mag overigens wel opschieten met bestellen, de voorraad is beperkt.

Noteert U de datum?

In 1962 zal het op 31 mei Hemelvaartsdag zijn en dat betekent dus weer een landdag van het Verbond. Waar of dat deze keer zal zijn, weten we nog niet zeker. We hebben horen fluisteren, dat het gewest Utrecht met plannen rondloopt, om deze keer de zaak ter hand te nemen en daarvoor Driebergen heeft uitgekozen. Maar ook in het Noorden schijnen ze iets op touw te zetten, zodat we dus een goede kans hebben, dat we op twee plaatsen terecht kunnen.

Dat lijkt ons prima, want tot nu toe moesten vele leden vanwege de afstand en de kosten verstek laten gaan, vooral uit het Westen. Daar kan nu misschien verandering in komen.

Nieuws uit de gemeenschappen

In **Hilversum** is het jaarlijkse forum, waarbij een katholiek, een protestant en een humanist met elkaar en de vele aanwezigen een gesprek voerden, weer een groot succes geweest. Het contact-bezoek loopt thans, de hele gemeenschap is in 9 wijken verdeeld en in iedere wijk is een lid, die voor het contact zorgt. En ieder lid weet thans, bij wie hij zijn inlichtingen kan halen.

Soest/Baarn, dat jarenlang heeft gesukkeld met een eigenlijk incompleet bestuur, is thans uit de misère. Niet alleen een nieuwe voorzitter en nog wel een jonge, maar ook een lid erbij, die als contactman optreedt en belangstellenden op de korrel neemt. De eerste resultaten zijn er al. En de collecte voor het Thuisfront, die voor de eerste keer werd gehouden, was zowel wat de medewerking, als de opbrengst betreft ver boven de verwachting. Bovendien, en dat is wellicht nog het belangrijkste, voor velen in Soest blijkt het humanisme geen onbekende meer te zijn en dat geeft moed voor de toekomst.

Hoewel **Bussum e.o.** niet erg aan de weg timmert, kregen we dezer dagen toch een circulaire aan de leden onder ogen. Behalve een wandeltocht, twee openbare en twee huiskamerbijeenkomsten, schijnen er ook nog meer plannen in de maak te zijn. We zijn benieuwd.

Uit **Utrecht** komt het bericht, dat de week-einde bijeenkomst met de functionarissen prima is geslaagd. Elders in dit blad vindt u hierover nog een kort verslag. Verder hebben ze daar een sinterklaas-ochtend voor de kinderen van de leden gehad, die er ook wezen mocht. Maar de onderhandelingen over de herdenking op 4 mei met het Centraal Oranje Comité zijn op niets uitgelopen, omdat de heren er geen humanisten bij wilden hebben. Dan maar niet, dit jaar slaagde de eigen bijeenkomst prima en dat zal in '62 ook wel het geval zijn.

Arnhem meldt, dat de belangstelling voor de leden die wat verder af wonen, niet alleen theoretisch is. Velp heeft al een groep, die regelmatig bijeen komt en men is daar thans ook in Oosterbeek mee begonnen.

Leeuwarden moest helaas melding maken van het plotseling overlijden van het bestuurslid mevrouw Mollena. Vooral voor de damesgroep is dat een zwaar verlies. Uit het maandbericht blijkt, dat de H.J.G. daar een opgewekte groep is, die elke twee weken bijeen komt. Het lijstje van onderwerpen waarover „geboemd” is, is best indrukwekkend. Maar ze hebben ook frisse lucht gesnoven door te zeilen.

In **Drachten**, de enige plaats in Friesland waar de bevolking groeit, heeft men een poging gedaan, de gemeenschap wat te versterken. Een speciale voorlichtingsavond over het Verbond, waarvoor 70 belangstellenden waren uitgenodigd, trok wel niet zo de aandacht als men had gehoopt, maar als start zal het toch wel gevolgen hebben.

Internationaal nieuws

Dezer dagen is in drie oplagen en talen (Engels, Frans en Duits) de eerste aankondiging verschenen van het derde internationale congres van de Humanistische Internationale, dat van 2 tot 7 augustus 1962 in Oslo wordt gehouden. Aan alle gemeenschapsbesturen is een exemplaar toegezonden, maar belangstellenden kunnen natuurlijk zonder bezwaar er eveneens een aanvragen bij het secretariaat van de I.H.E.U., Oudegracht 152 in Utrecht.

Er is voor niet-afgevaardigden van de afzon-

derlijke organisaties, die dus niet alle zittingen van commissies e.d. willen bijwonen, volop gelegenheid voor het maken van zeer aantrekkelijke excursies in de prachtige omgeving van de stad. Hoewel de reis naar Noorwegen niet goedkoop is, is er in de stad zelf voor voldoende logeergelegenheid gezorgd in studententehuizen, terwijl er ook uitstekende campings bestaan. Wie dus van plan is volgend jaar nu eens naar Scandinavië te gaan, kan dit uitstekend combineren met het bijwonen van het congres.

In het blad van **Zwolle** wordt ook melding gemaakt van de bijeenkomst op de Ark, waar men leden van Nunspeet en Apeldoorn ontmoet heeft. Dit soort dingen moeten veel meer gebeuren, er zijn tal van gemeenschappen, die niet te ver van elkaar af zijn gelegen, en best iets gezamenlijk op touw kunnen zetten. Vooral aanbevolen voor de zomermaanden.

Ook **Eindhoven** gaat verder met de gespreksgroep. Was het er vorig jaar één en dan nog als experiment, nu is de belangstelling zo gestegen, dat het er minstens twee gaan worden.

De leden van **Beverwijk** zijn opgeroepen, om door goede gaven een aantal dames in staat te stellen, de bejaarden in een tehuis een gezellige avond te bezorgen.

Net als elk jaar heeft de **federatie Den Haag** samen met de 4 Haagse gemeenschappen een kennismakings-bijeenkomst belegd voor de nieuwe leden. Daar zijn dan ook de bestuurders en wijkhoofden bij. Eind oktober heeft de federatie afscheid genomen van voorzitter Schenk, die naar Rotterdam is vertrokken. Zijn opvolger zal het niet eenvoudig hebben, want Dr. Schenk was een man die zijn taak niet licht heeft opgevat.

In **Apeldoorn** waait een frisse wind van hernieuwde activiteit. Niet alleen worden de bijeenkomsten uitstekend bezocht, ook het bezoek aan De Ark is heel plezierig geweest. Men gaat ook het groepswerk ter hand nemen, en we wensen hen daarbij veel succes.

Zowel **Laren/Blaricum** als **Groningen** maken kerstpakketten voor bejaarden. In Laren voor alle buitenkerkelijken, in Groningen meer voor eigen kring. Maar in beide gevallen wordt het zeer gewaardeerd en is er een goede medewerking van de kant der leden. In de laatste gemeenschap startte een cursus voor leiders van gespreksgroepen.

In **Amsterdam** hebben „tachtig onder de tachtig” de uitnodiging van „veertig onder de veertig” aangenomen, om een door de laatste groep verzorgde avond over Israël bij te wonen. Er was een inleiding, die een goed beeld gaf van de mogelijkheden en moeilijkheden van de jonge staat, er was film en er werden door een trio Jiddische en Israëliëse liederen gezongen. Aan de initiatiefnemers alle hulde.

En dan tenslotte onze vrienden van de **Humanistische Jongeren Gemeenschap**. Die zijn over stijl-vorming in het humanisme gaan praten op een week-einde in Soest. We weten nog niet wat er uit is gekomen, maar hopen, dat we er op de duur allemaal plezier aan kunnen beleven. Misschien krijgen we t.z.t. ook eens een verslag?

Nieuws uit Drente

In het blad van de gemeenschap Emmen lezen we:

Het is wel heel erg jammer, dat de mededelingen omtrent het door de noordelijke gewesten van het H.V. op 21 en 22 oktober te Havelte georganiseerde weekeinde wat laat kwamen, althans voor onze gemeenschap. Waarschijnlijk was deze late bekendmaking er de oorzaak van, dat plm. 65 leden van onze gemeenschap dit weekeinde hebben gemist.

Nogmaals: jammer, want er is daar veel goeds te beleven geweest. Ik noem slechts het boeiende betoog van de heer Sake Bouma uit Groningen, die zijn zienswijze over het samenleven van humanisten en christenen kenbaar maakte onder de titel: „De anderen en wij”. Gelukkig stelde Bouma zijn mening op een wijze, die volop ruimte liet voor nadere beschouwing van – en kritiek op – onderdelen.

Om half twaalf 's avonds moesten de deelnemers aan de discussie, onder wie de burgemeester van Havelte en zijn vrouw, haast onder dwang naar bed, resp. huis, worden gejaagd.

Zondagochtends stapte het hele gezelschap in een autobus, om onder de deskundige leiding van een enthousiaste heer A. Hazelaar, directeur van de V.V.V. te Meppel, een tocht te maken door Zuid-West-Drente en Noord-Oost-Overijsel. Wie Nederland goed kent, weet, dat het heel wat moois kan laten zien. Maar naar mijn mening zal men toch na lang en vruchteloos zoeken tot de erkenning moeten komen, dat in geen gebied van Nederland het natuurschoon op dergelijk overvloedige wijze aanwezig is als juist in deze nog maar nauwelijks ontdekte landstreek. Ik hoop ook, dat het zo onontdekt blijft, daarom vertel ik er niets meer over.

Over de ontvangst in het Kampeercentrum Meeuwenveen te Havelte en de uitstekende verzorging door de heer en mevrouw Bruin, die aldaar de scepter zwaaien, behoeft ik ook niets te vertellen, wie er meer van wil weten, moet volgend jaar maar eens meegaan. Jw.

Utrechts werkers weekeinde

Het bestuur van Utrecht heeft zijn werkers en hun vrouwen en kinderen eens een week-einde bij elkaar gebracht en wel op 11 en 12 november in het Natuurvriendenhuis „De Bosbeek” in Bennekom.

Uit een verslag, dat het lid van het gewest-bestuur mevr. Kreger-Boensma van deze bijeenkomst maakte, halen we enkele feiten aan. In totaal waren er 29 volwassenen en 14 kinderen bij elkaar. Er is gewandeld, er zijn enkele mooie kleurenfilms vertoond, en tot laat in de avond is men gezellig bij elkaar geweest. Tijdens de avondwandeling heeft dr. Houtgast, deskundige bij uitstek, gelegenheid gehad om iets over de sterren te vertellen, die door het heldere weer goed te zien waren.

Op het program stonden verder twee inleidingen, één van mr. Doeleman, die over de plaats van de humanist in de huidige wereld heeft gesproken en een tweede van onze administrateur Van den Ban, die het over de taken en problemen van het Verbond heeft gehad. Over beide inleidingen is uitvoerig nagepraat. De gehele leiding berustte bij de heer Blöte, die ook de man is geweest, die zijn medebestuurders tot dit geslaagde experiment heeft weten over te halen.

Geen lid? Toch een band!

Maak uw vrienden sympathisant!
